

Toimintasuunnitelma 2021

Hyväksytty valtuuston syyskokouksessa 28.11.2020

Heta – henkilökohtaisten avustajien työnantajien liitto ry

1. Yleistä

Heta-liitto edistää jäsentensä ihmisoikeuksia ja henkilökohtaisen avun työnantajamallin toimivuutta, turvallisuutta ja kehitystä. Vuosi 2021 on Hetan 16. toimintavuosi. Hetan asema on vakiintunut Suomen merkittävimpänä henkilökohtaisen avun työnantajamallin asiantuntijana.

Vammaislainsäädännön uudistus ja sote-uudistus tulevat vaikuttamaan merkittävästi jäsentemme elämään. Siksi vaikuttaminen niiden sisältöön, myöhemmin soveltamiseen ja tulkintaan, on olennaisen tärkeää.

Uusien sääntöjen myötä valittu Hetan historian ensimmäinen valtuusto aloitti toimintansa 2020, mutta hallituksen vaihtuminen kesken vuotta viivästytti valtuuston toiminnan ja uuden päätöksentekomallin vakiintumista. Vuoden 2021 päätavoite on strategiasuunnitelman toteutuksen aloittaminen. Sen osia ovat mm.

- painopistealueisiin keskittyminen
- hallintosäännön uudistaminen
- vaikuttamistyön järkevöittäminen.

2. Jäsenet

Yhdistykseen liittyy jäseniä enemmän kuin heitä eroaa. Suurin yksittäinen syy eroon on, ettei enää toimi työnantajana. Jäsenmäärän arvioidaan kehittyvän seuraavasti:

Vuosi	2018	2019	Arvio 2020	Suunnitelma 2021
Jäsenmäärä	4014	4175	4360	4560
Nettomuutos	210	161	185	200
Muutos-%	5,5 %	4,0 %	4,4 %	4,5 %

Kysytään jäsenten mielipiteitä mm. seuraavissa asioissa:

- työnantajamallin toimivuus
- työehtosopimus
- työmarkkinatilanne
- avustajien rekrytointi
- työnantajien hyvinvointi
- uusien toimintamuotojen tarve
- tyytyväisyys Hetan toimintaan.

3. Palvelut työnantajuuden tueksi

Henkilökohtaisen avustajan työnantajuutta tukevat palvelut ovat Hetan toiminnan pääpainopiste. Osa palveluista toteutetaan Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAn avustuksella, osa jäsenmaksutuotoilla. Jos avustuksia leikataan, voi myös Heta joutua leikkaamaan palvelujaan.

Henkilökohtaisen avun työnantajamalli on itsemääräämisoikeuden toteutumisen kannalta paras henkilökohtaisen avun järjestämistapa, mutta vapauden ja vastuun ohella työnantajuus on monin tavoin haastavaa ja toisinaan kuormittavaakin. Suoraan työnantajille kohdistetuilla palveluilla Heta sujuvoittaa heidän arkeaan ja auttaa ongelmatilanteissa.

HetaHelp

HetaHelp on oikeudellista asiantuntijaneuvontaa henkilökohtaisen avun työnantajamalliin liittyvissä kysymyksissä. Palvelu on kaikille avoin ja maksuton. HetaHelp-toimintaan sisältyy neuvonnan lisäksi tiedotus työnantajamallin juridisista kysymyksistä. Muuta oheismateriaalia ovat usein kysytyjen kysymysten -palsta, uutiskirjeet, tietoiskuvideot sekä tiedotus Hetan nettisivustolla ja some-kanavissa.

HetaHelpin henkilökohtaisessa neuvonnassa on tehty useita pilotointikokeiluja vuoden 2020 aikana:

- some-neuvonta
- ajanvarausmahdollisuus
- neuvonta ilman kirjallisia vastauksia.

Kokeilut ovat jäämässä osaksi HetaHelpin toimintaa. Pilotointikokeiluja voidaan tehdä jatkossakin.

Vuoden 2021 HetaHelpin kehityskohteet ovat:

- Selvitetään ajanvarausaikojen lisäämistä.
- Jatketaan vuonna 2020 aloitettua some-neuvontaa.
- Kehitetään henkilökohtaisen neuvonnan kirjallisten vastausten monistettavuutta.

Jäsenten lakipalvelut

Hetan jäsenet voivat saada henkilökohtaista, oikeudellista apua ja neuvottelutukea tilanteissa, joissa:

- työehtosopimuksessa tarvitaan menettelyä riidan ratkaisuun tai
- työntekijäliitto tai muu taho esittää työnantajalle oikeudellisia vaateita.

Palvelu on maksutonta ja sen rajaus tehdään tapauskohtaisesti. Heta ei ota asianajotoimeksiantoja.

Vertaistukitoiminta työnantajakumppanit

Uutena palveluna aloitettiin vuonna 2020 työnantajien vertaistukitoiminta. Työnantajakumppanit tukevat toisia henkilökohtaisten avustajien työnantajia omien kokemustensa ja osaamisensa mukaan. Työnantajakumppani on helposti lähestyttävä ja luotettava, matalan kynnyksen apu henkilökohtaisen avustajan työnantajalle. Vertaistuella lisätään työnantajien voimavaroja ja vähennetään yksinäisyyttä.

Vertaistukitoiminta vuonna 2021:

- Heta kouluttaa vertaistukihenkilöiksi työnantajakumppaneita yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.
- Koronatilanteen salliessa järjestetään verkkotapaamisten lisäksi myös läsnäkoulutuksia.
- Kun ensimmäiset vertaistukihenkilöt on koulutettu, jäsenet voivat hakea itselleen työnantajakumppania.
- Työnantajakumppanit antavat fokuksittua vertaistukea: Tavoitteena on, että tukea hakevalla henkilöllä on mielessään jokin rajattu henkilökohtaisen avun työnantajamalliin liittyvä asia, johon hän etsii tukea vertaiselta.
- Vertaistukea voidaan antaa kasvotusten, puhelimitse, sähköpostitse ja sosiaalisen median kautta.

4. Viestintä

Henkilökohtaisen avustajan työnantajuus tuo mukanaan paljon vastuuta ja tarvetta olla ajan tasalla esim. arkipyhistä, vuosilomiin liittyvistä käytännöistä, kokemuslisistä ja muista vastaavista työsuhdeasioista. Heta tiedottaa aktiivisesti sekä ajankohtaisista työnantajuuteen liittyvistä asioista (kuten lakimuutokset ja arkipyhät) että yleisemmin työelämän laatuksymyksistä (kuten johtamis- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen).

Viestinnän teemat vuonna 2021

- Tavoitteena on, että Hetan viestintä täyttää EU:n saavutettavuusdirektiivin vuonna 2021, vaikka laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta ei sitä Hetalta edellytäkään.
- Visuaalisen ilmeen saavutettavuus ja yhtenäisyys tarkistetaan ja tehdään tarvittavia korjauksia.
- Työehtosopimuksen muutoksista tiedotetaan ja tuotetaan ohjeita, jotta työehtosopimuksen soveltaminen olisi mahdollisimman sujuvaa.
- Jos STEAlta saadaan Paikka auki -avustusta osatyökykyisen tai nuoren työntekijän palkkaamiseen, saadaan viestintään avuksi järjestölähtettiläs, joka tuo esiin henkilökohtaisen avun merkitystä yksilölle ja yhteiskunnalle sekä osallistaa henkilökohtaisten avustajien työnantajia.

5. Vaikuttamistyö

Vaikuttamistyö on Hetan keskeinen tehtävä, jonka tavoitteena on jäsenten etujen ajaminen sekä toimialan ja turvallisen ja toimivan työnantajuuden kehittäminen. Vaikuttamistyöhön ei saada STEAn avustusta, minkä vuoksi se joudutaan rahoittamaan jäsenmaksutuotoin. Vaikuttamistyö on pääasiassa hallituksen vastuulla, mutta myös muita vapaaehtoisia tarvitaan.

Heta on Vammaisfoorumin ja Assistentti.infon jäsen.

Vuoden 2021 päätavoitteet ovat:

- Varmistetaan henkilökohtainen apu nykyisen kaltaisena palveluna tulevassa vammaispalvelulaissa.
- Henkilökohtaisen avun palvelusuunnittelua parannetaan ja eri toimijoiden rooleja selkeytetään tulevassa sote-uudistuksessa.
- Seurataan Henkilökohtaisen budjetoinnin kokeiluhanketta ja arvioidaan sitä henkilökohtaisen avun työnantajamallin kannalta. Seurataan sosiaalihuollon asiakaslain etenemistä.
- Seurataan 1.8.2021 voimaan tulevan vammaisalan ammattitutkinnon toteutumista.
- Pyritään saamaan rikostaustaote henkilökohtaisen avun toimialalle.
- Pyritään saamaan tartuntatautilakiin rokotusvelvollisuus henkilökohtaisille avustajille.
- Henkilökohtaisen avustajan työnantajana toimivan luonnollisen henkilön tietosuojan parantaminen julkisissa verkkopalveluissa.
- Henkilökohtaisen avustajan työnantajan yksityisyyden suojan parantaminen esimerkiksi sijaismaksajan kautta toimittaessa, kampanjointia mahdollisesti muiden järjestöjen kanssa.
- Jäsenten kannustaminen kuntavaaliehdokkuuteen ja paikalliseen vaikuttamiseen.

Vaikuttamistyön toimintamuodot

- sidosryhmäyhteistyö
- tiedotus, mm. kuntavaaliteemat
- kumppaneiden kanssa sovitut yhteiset työryhmät ja ohjelmat
- tapahtumat, omat ja muiden järjestämät
- oikeussuojakeinot tarvittaessa

Keskeiset yhteistyökumppanit

- Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
- Hyvinvointiala HALI
- Ministeriöt ja muut valtionhallinnon organisaatiot
- Eduskunta, VAMYT-ryhmä
- Sote-uudistusta valmistelevat tahot
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL
- Työvoimaviranomaiset
- STEA
- Kuntien vammaispalvelut
- Kuntaliitto
- Oima (SuoraTyö Oy)
- Finnish Consulting Group FCG
- Invalidiliitto
- Vammaisfoorumi

- Assistentti.info
- Henkilökohtaisen avun kolmannen sektorin yhteistyöryhmä: Heta-liitto, Assistentti.info, Kehitysvammaisten palvelusäätiö, Honkalampi-säätiön ESE-keskus

Tärkeimmät tapahtumat

- Vammaispalvelujen neuvottelupäivät 11.-12.2.2021
- Henkilökohtaisen avun paraati 10.6.2021
- Henkilökohtaisen avun päivät, ajankohtaa ei ole vielä julkistettu

6. Työmarkkinatoiminta

Heta neuvottelee ja solmii henkilökohtaisia avustajia koskevan työehtosopimuksen Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n kanssa. Työehtosopimusta noudatetaan Hetan jäsenten työsuhteissa. Heta on Hyvinvointiala HALI ry:n jäsen. Hetalla on työehtosopimuslain mukaiset valvontatehtävät ja työehtosopimuksen mukaiset yhteistyö- ja riidanratkaisumenetelmät JHL:n kanssa.

Vuoden 2021 keskeiset tehtävät työmarkkinatoiminnassa:

- Työehtosopimusneuvotteluihin valmistaudutaan osallistamalla jäsenistöä ja yhteistyöryhmissä JHL:n kanssa. Nykyinen työehtosopimus päättyy 30.4.2021.
- Kuntaliiton kanssa käydään keskustelua työehtosopimuksen kehittämisestä.
- Tiedottaminen ja ohjeiden tuottaminen uuden työehtosopimuksen soveltamisesta.
- Työmarkkina-aseman parantaminen parantamalla mm. alan imagoa ja työvoimapalveluiden saatavuutta.

7. Hallinto ja päätöksenteko

Uuden hallituksen toimikauden alkaessa tammikuussa siirrytään rullaavaan malliin, jossa valitaan vuosittain kolmasosa hallituksen jäsenistä kolmen vuoden kaudelle.

Vuonna 2021 otetaan käyttöön osallistumisperusteiset kokouspalkkiot hallituksen jäsenille, valtuuston varsinaisille jäsenille ja varajäsenille, kun he sijaistavat varsinaista. Uudistuksella halutaan lisätä luottamustoimien arvostusta, luottamushenkilöiden sitoutumista ja motivaatiota sekä hyödyntää kaikkien osaaminen ja verkostot. Luottamushenkilöiden työpanokselle on tarvetta, koska nykyinen rahoitusrakenne ei mahdollista toiminnanjohtajan palkkaamista.

Hallitukselle ja työntekijöille järjestetään yhteinen Teams-koulutus. Selvitetään myös muut tietotekniset koulustarpeet (Excel, Word, PP tms.) ja päivitetään osaamista tarvittavilta osin. Hallituksen ja työntekijöiden yhteinen työyhteisövalmennus järjestetään keväällä (ethos.fi).

Hetan hallinnossa painotetaan:

- avoimuutta ja keskustelua
- nopeutta ja ketteryyttä

- tehokasta, sähköistä toimintamallia.

Valtuuston tärkeimmät tehtävät ovat:

- strategiasuunnitelma
- työehtosopimusneuvottelutavoitteet

Hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- kolmivuotisen suunnittelujärjestelmän (vuosikellon) implementointi
- operatiivinen päätöksenteko
- valtuuston kokousten valmistelu
- johtamisjärjestelmän selkeyttäminen
- sääntömuutos, ison sääntömuutoksen hienosäätö
- riskikartoituksen tekeminen: varajärjestelyt, työ- ja muu turvallisuus, maineriskit jne.
- esim. etätöihin liittyvät riskit (vakuutukset)
- valtuuston, hallituksen ja toimiston roolien ja työnjaon selkeyttäminen
- hallintosäännön päivittäminen
- rekrytoidaan uusi viestinnän asiantuntija

Työntekijöiden vastuulla on:

- valtuuston työn tukeminen
- vuosikellomallin käyttöönotto
- toiminnan ja tulosten seurannan kehittäminen
- tietotaidon jalostaminen laajemmin hyödynnettäväksi
- henkilöstön työterveyshuoltoa kehitetään osana työhyvinvointiin panostamista
- selvitetään mahdollisuudet saada ICT-ohjelmistojen hyväntekeväisyyslisenssejä

Henkilöstöresurssit

- hallintopäällikkö
- juristit, 4 kpl
- viestinnän asiantuntija
- järjestösihteeri

8. Talous

Yhdistyksen talous on vakaa. Jäsenmaksujen merkitys taloudelle on kriittinen, koska niistä kertyy yli puolet tuloista. Kulupuolella henkilöstökulujen osuus on lähes 70% kustannuksista. Muut kulut jakautuvat pieniin eriin.

Jäsenmaksut vuonna 2021 ovat:

Jäsenmaksulaji	Jäsenmaksu €	Liittymismaksu €
varsinainen jäsen	75	10
henkilökannattajajäsen	75	10
yhteisöjäsen, alle 3 000 jäsentä	105	10
yhteisöjäsen, yli 3 000 jäsentä	500	10

Hakuaika vuonna 2021 myönnettäville uusille STEA-avustuksille päättyy 25.1.2021. Haetaan rahoitusta 2- tai 3-vuotiselle hankkeelle, jonka yksityiskohdat tarkentuvat vuodenvaihteessa. Talousarviossa ovat mukana ne STEA-kohteet, joille on jo haettu rahoitusta vuodelle 2021.